

Рецензія
на магістерську кваліфікаційну роботу
Куксової Анастасії Геннадіївни
«Основні аспекти музеалізації ратушних годинникових веж України
(проект музейної виставки “Володарі Часу:
Історія годинникових веж України”»

Магістерську роботу Куксової Анастасії Геннадіївни присвячено комплексному вивченню та музейній репрезентації феномену ратушних годинникових веж України, а також розробці проекту музейної виставки, спрямованої на популяризацію цього малодослідженого сегменту історико-культурної спадщини. Тематика роботи є сучасною, актуальною та значущою як для української музеології, так і для культурологічних студій загалом.

Авторка переконливо демонструє необхідність переосмислення годинникових веж як окремих пам'яток архітектури та носіїв колективної історичної пам'яті. В роботі обґрунтовується, що в українському науковому дискурсі відсутні комплексні дослідження з цієї тематики, попри вагоме культурне та містобудівне значення ратушних годинникових веж. Впорядкування знань про ці об'єкти та інтеграція їх у музейний простір є актуальним завданням у контексті сучасних підходів до збереження спадщини. Особливо цінним є поєднання архітектурного, культурологічного, технічного й музеєзнавчого аспектів, що свідчить про міждисциплінарний характер дослідження.

Робота має чітку, логічно вибудовану структуру, що складається зі вступу, трьох основних розділів, висновків та додатків.

Перший розділ містить ґрунтовну історичну довідку, яка охоплює: генезу годинникових веж у європейському контексті; формування української традиції будівництва ратуш; історію годинників у Львові, Івано-Франківську та Чернівцях; аналіз походження годинникових механізмів; систематизацію українських ратуш з годинниковими вежами. Історичний матеріал подано послідовно, з належним використанням порівняльного аналізу та коректним цитуванням джерел.

Другий розділ присвячено науковій концепції виставки «Володарі Часу». У ньому розкрито: ідейний задум експозиції; тематичну структуру виставки; принципи та методи експозиційної побудови; використання VR/AR-технологій, голографічних моделей, 3D-

реконструкцій; архітектурно-художнє вирішення експозиції. Проєкт виставки відзначається високою методичною чіткістю та інноваційністю. Особливо вдалою є ідея поєднання експозиції з реальним музейним середовищем Івано-Франківської ратуші — це створює унікальну автентичну основу для експозиційної інтерпретації.

Третій розділ містить розроблену музейно-педагогічну програму шкільного профілю на 2025–2026 рр. Програма є методично обґрунтованою, містить: цілі та завдання; зміст занять; інтеграцію з навчальними програмами з історії; приклади уроків та екскурсій.

Робота демонструє вміння авторки мислити комплексно, застосовуючи музейні матеріали в освітньому процесі.

До основних положень наукової новизни належать: перша спроба створити цілісну базу українських ратуш із годинниковими вежами; систематизація даних про походження годинників та майстрів-годинників; розробка першої в Україні концепції музеєфікації годинникових веж; використання сучасних цифрових технологій у побудові експозиції; запропонована модель поєднання музейного проєкту з туристичним маршрутом. Ці положення роблять роботу значущим внеском у розвиток українського музеєзнавства.

Авторка використала широкий спектр джерел: українські та іноземні наукові праці, архівні матеріали, цифрові ресурси, картографію, технічну документацію, візуальні матеріали. Джерельна база є різноманітною та повною.

Методологія включає історичний детермінізм, цивілізаційний підхід, концепцію історичної пам'яті, а також експозиційні методи — системний, ретроспективний, реконструктивний. Обрані підходи коректно застосовані й забезпечують наукову достовірність викладеного матеріалу.

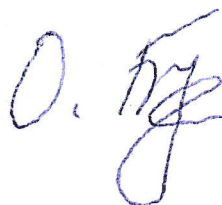
Робота містить у собі: ґрунтовний і системний виклад матеріалу; високу міждисциплінарність; чіткість та логічність структури; ретельно розроблений концепт музейної виставки; використання сучасних технологій для візуалізації історичного матеріалу; кваліфіковану розробку музейно-педагогічної програми; відповідність академічним вимогам до магістерських досліджень.

Не дивлячись на це, щодо роботи є кілька зауважень. По-перше, було б доцільно розширити порівняльний аналіз європейських практик музеєфікації годинникових веж. По-друге, можна було б поглибити технічний аналіз годинникових механізмів та їх реставраційних аспектів. По-третє, у перспективі варто додати схематичний план експозиції та приклади візуальних рішень. Проте ці зауваження мають рекомендаційний характер і не впливають на загальну високу позитивну оцінку роботи.

Таким чином магістерська кваліфікаційна робота Куксової А. Г. «Основні аспекти музеалізації ратушних годинникових веж України(проект музейної виставки “Володарі Часу: Історія годинникових веж України”))» є змістовним, професійним та науково обґрунтованим дослідженням, що вирізняється високим рівнем академічної культури та інноваційним підходом до музейної справи. Вона повністю відповідає вимогам, висунутим до магістерських кваліфікаційних робіт.

Вважаю, що робота заслуговує на оцінку “відмінно”, а її авторка — на присвоєння освітнього ступеня магістра.

Провідний науковий співробітник
Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського
НАН України,
доктор історичних наук, професор

О.Б. Бубенок